

et noget andet, end vi er vant til. Og hvis den nedsatte Kommission mod min Forventning alligevel skulde komme til det Resultat, at Religionsundervisningen skal slettes eller fjernes fra Folkeskolens Plan, vil jeg ogsaa haabe, at den paatænkte Kommission maa komme dertil, at Befolkningen gennem et Valg faar Lov til at give sin Mening til Kende om et saadant Forslag, inden det ophøjes til Lov. Der er sikkert blandt Folkeskolens Lærere en stor Del, som ønsker Religionsundervisningen bevaret, fordi de ønsker at undervise Børnene i vor Kirkes gamle Tro, den, som er blevet Aand og Liv for dem selv, og der er sikkert intet, som disse Lærere ønsker hellere, end at den ogsaa maa blive det for Børnene. Dette er maaske for en Del Lærere den første Grund, de har til at ønske Religionsundervisningen bevaret, men jeg tror ogsaa, at Skolen i Religionsundervisningen har et og maaske det bedste Opdragelsesmiddel, idet den derigennem kan fremstille det største Ideal, der i det hele taget gives, og idet man gennem den kan henvise Børnene til, hvor Hjælpen kan findes til at naa Maalet. Hvis vi skulde tænke os, at der i Folkeskolen vistes en mangelfuld Forstaaelse eller maaske slet ingen Forstaaelse f. Eks. af den bibelske Historie, saa tror jeg ogsaa, at Skolens Elever vilde være daarligt stillede overfor den bedste Kunst, der er fremme, baade i Litteraturen, i Malerkunsten og i Skulpturen.

Det lokale Tilsyn bør, hvad der ogsaa før er blevet sagt, lægges saa nær hen til Folkeskolen som muligt, for at Skolens Arbejde kan komme til at ligge saa nær hen til Hjemmet som muligt, saaledes at der kan blive den bedste Forstaaelse mellem Skole og Hjem. Det er noget af det, som vi i vore Dage i høj Grad trænger til at faa frem.

Med Hensyn til det pædagogiske Tilsyn med Folkeskolen, som Kommissionen ogsaa skulde tage under Overvejelse, mener jeg, at Kommissionen paa dette Punkt kan komme til at staa overfor en stor Vanskelighed: skal dette Tilsyn kun være raadgivende og vejledende, saa kan det nemt gaa saaledes, at det kun faar lid tat sige, og skal det udrustes med Magt og Myndighed, saa kommer der den Vanskelighed, at det meget let kommer til at udøve en daarlig Indflydelse paa Skolen og netop paa Lærernes frie Stilling i Skolen, og derved kan der meget nemt risikeres for meget. Thi en Lærers Dygtighed viser sig tidt deri, at han kan sætte

et vist Præg paa Børnene og faa en stor og god Indflydelse paa dem netop ved sin særegne Metode, og dette Præg maa ikke tabes for en anden Metodes Skyld, som man maaske fra det faglige Tilsyns Side kunde ville kræve, naar det var udrustet med Magt og Myndighed til at forlange den gennemført.

Med Hensyn til de økonomiske Byrder, som vort Skolevæsen kræver, er det heldigt, saaledes som vi for Resten har det nu, at de udredes baade af Staten og af Kommunen, saaledes at Læreren for en Del faar sin Løn af den Befolkning, hvis Børn han underviser. Jeg tror, at det har sin Betydning. Hvis han udelukkende faar sin Løn fra Staten, kommer han maaske derigennem til at staa Befolkningen fjernere og Staten nærmere, og det vilde jeg anse for en Ulykke.

Der har ogsaa været rejst Krav om Lærernes frie Stilling med Hensyn til Religionsundervisningen. Jeg kan paa dette Punkt ikke indse, som det er sagt, at en Lærer, som i 4 Aar har uddannet sig med det for Øje at blive Lærer i Folkeskolen, og som har søgt et Embede, hvor han paa Forhaand ved, at Religionsundervisningen er et obligatorisk Fag, skulde have nogen som helst Ret til at sige, at han ikke kunde eller vilde undervise i et saadant Fag. Det synes jeg i hvert Fald ikke er et berettiget Krav. Jeg underkender ikke de Fordringer, der her kan stilles fra en saadan Lærers Side, men jeg synes, at han maa kunne søge sin Gerning et andet Sted, hvor han kan blive fri for at undervise i dette Fag.

Med Hensyn til Seminarieuddannelsen kunde jeg have lyst til her at gøre nogle ganske faa Bemærkninger. Hvad der først og fremmest maa tages Hensyn til ved Uddannelsen paa Seminarierne, er, at det gælder om at faa Lærere frem, der passer til at undervise i vor Folkeskole, og det Maal af Kundskaber, som Eleverne nu om Stunder har Lejlighed til at samle sig paa Seminarierne, er sikkert tilstrækkeligt til, at de kan undervise i Skolen. Der er jo stillet Krav fra Lærernes Side om at faa denne Uddannelse indrettet paa en anden Maade. Jeg tror ikke, at det er rigtig, men der kan muligvis for Kommissionen være noget at tage under Overvejelse, hvad f. Eks. Tiden for Optagelse paa Seminariet angaar, og det Maal af Kundskaber, som Eleven skal være i Besiddelse af for at komme ind paa Seminariet. Jeg tror, at det vil være heldigt, om der paa Seminarierne kan gives Ele-